

2013

HELYI TANTERV NÉMET NEMZETISÉGI NYELVOKTATÁS 1-4. évfolyam

**KISKUNHALASI
FELSŐVÁROSI
ÁLTALÁNOS
ISKOLA**

KISKUNHALAS, SZABADSÁG TÉR 6.
6400

A nemzetiségi német nyelvi képzés szerkezete, követelményei

Kisebbségi nevelést, oktatást meghatározó jogszabályok

- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26.§
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7.§
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- a *kerettantervek* kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 10. melléklete, a nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei

Iskolánkban nyelvoktató kisebbségi oktatás folyik, az oktató-nevelő munka nyelve a magyar nyelv.

A német nemzetiségi nyelv tanítása az első osztályban kezdődik. 1-6. osztály az alapozó szakasz,(A1) 7-8. osztály az alapszint kezdő szakasza. (B1)

1 - 8 évfolyam

<i>Évfolyam:</i>	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
<i>Éves óraszám:</i>	180	180	180	180	180	180	180	180
<i>Heti óraszám:</i>	5	5	5	5	5	5	5	5

A tanterv felépítése:

- A témák felépítése és a szókincs ciklikusan bővül, a nyelvtani egységek lineárisan és spirálisan épülnek egymásra.
- A fontos nyelvtani szerkezeteket – anélkül, hogy a szabályok tudatában lennének a gyerekek – nyelvi példákkal kell a tanulók számára közvetíteni, amiket a gyerekek imitativ-automatikus módon alkalmaznak.
- A nyelvtani fogalmakat csak később vezetjük be.
- A tananyag az éves kötelező óraszám 80 %-át veszi igénybe.
- Biztosítva van a maradék óraszámokban a tantervet a kulturális témákkal, helyi hagyományokkal kiegészíteni.
- A tanterv összefogja az elemi- és alapszinteket és felosztja évfolyamonként feladatokra.
- Előírja a minimális követelményeket, amelyek a továbbjutáshoz feltétlenül fontosak.
- A tananyag alkalmazásánál nem állapítja meg a felső határt.

Témakörök és szókincs:

A témakörök éppúgy, mint a nyelvi célok a bővítendő szókinccsel és a nyelvtani ismeretekkel minden évfolyamon ciklusosan előfordulnak, ez azt jelenti, hogy az elemi szint, alapozó szakasz (1-6. évfolyam) témakörei ismétlődnek az alapszint kezdő szakaszában (7-8. évfolyam) kibővült feldolgozásban.

Az elemi szinten az aktív szókincs kb.700 szó, az alapszinten 1700 szó.

Célok és feladatok:

1. A tanterv célja, hogy felébressze a tanulóban a német nyelvtanulás iránti kedvet. Megismerje és megőrizze ősei kultúráját.
2. A tanuló mind szélesebb területen tudja használni a német (nemzetiségi) nyelvet a köznapi kommunikációs helyzetekben, ismerje meg a német nyelvterület országainak kultúráit, szokásait.
3. Kiemelt hangsúlyt fektet a nép- és országismeret kérdéseire és a kisebbségtudat erősítésére. Ezen óraszámokban történő nyelvtanulás lehetőséget ad arra, hogy a legjobb tanulók a 8. évfolyam befejezése után nyelvvizsgát tehessenek le
4. Célunk még továbbá, hogy az idegen nyelv ismerete segítse tanulóinkat a pályaválasztásban, munkahelykeresésben
5. Egy idegen nyelv kommunikációképes szintű ismerete a mai kor egyik követelménye. A nyelvtan fontos, de a nyelv megtanulásának középpontjában a beszéd áll. Az oktatás az általános iskolai tanulási periódusban ne legyen nyelvtanközpontú. Mindenek előtt mondattípusokat és beszédelemeket kell gyakoroltatni.

Általános fejlesztési követelmények, feladatok:

1. A tanuló tudja használni a német nyelvet hétköznapi kommunikációs helyzetekben, tudjon információt adni és kérni.
2. Az idegen nyelv használatán keresztül új emberi kapcsolatokat tudjon létesíteni és ezáltal más országok népeit és kultúráját képes legyen értékelni (diáklevelezés, cserekapcsolatok).
3. A tanuló értse meg a normális beszédtempójú általános műveltségkörhöz tartozó német nyelvű szövegeket.
4. A nyelvtanulás során kifejlődő alapkészségek tegyék számára lehetővé nyelvtudása továbbfejlesztését és újabb idegen nyelv elsajátítását.
5. A tanuló aktív szókincsre érje el a 8. évfolyam végére az 1700 szót.
6. Amennyire lehetséges a német kisebbségi nyelvismeret kérdéseit építsék bele a nyelvtudásukba.

Fontos tantervi feladatok még:

- nyelvi stílus fejlesztése: szinonimák és antonimák helyes használata különböző szituációkban, szókapcsolatokban, közmondásokban
- kisebbségi német gyermekjátékok, énekek, mondókák találós kérdések, mesék közvetítése, a népi kultúra ápolása
- a magyarországi németiség történelme, múltja és jelene
- a német nyelvű irodalomból versek, énekek, prózarészletek megismertetése és a német nyelvterület országainak történelmi, gazdasági életének rövid ismerete.

A német nemzetiségi nyelv és irodalom fejlesztési feladatainak szerkezete:
A fejlesztési feladatok minden nyelvelsajátítási szinten a következő egységekből állnak:

- beszédértés,
- beszédképesség
- olvasásértés,
- írás

Fejlesztési feladatok

A kisebbségi nyelv tanításának és tanulásának alapvető célja a kommunikatív nyelvi kompetenciák kialakítása. A kommunikatív nyelvi kompetencia fogalma azonos a használható nyelvtudással. Az adott szituációnak megfelelő nyelvhasználati képességet jelentik, amelyek mérése és értékelése a négy nyelvi alapképességen (hallás, beszéd, olvasás és írás) keresztül lehetséges. A kommunikatív nyelvi kompetenciák fejlesztése a következőket jelenti:

(1) a kötelező oktatás végére a tanulók legyenek képesek a kisebbségi nyelvet másodnyelvként személyes, oktatási, közéleti és szakmai kontextusban megfelelően használni;

(2) a nyelvtanulás során a tanulóban alakuljon ki és maradjon ébren a kedvező attitűd és motiváció a nyelvtanulás, a kisebbségi nyelv, az azon a nyelven beszélő emberek és kultúrájuk megismerésére, az identitástudat fejlesztésére;

(3) a tanulók legyenek képesek nyelvtudásukat egész életükön át önállóan fenntartani, fejleszteni

Beszédértés

Megérti a tanár egyszerű utasításait, az ismerős szavakat, fordulatokat, melyek személyére, családjára, közvetlen környezetére, a kisebbségre vonatkoznak. Legyen képes megoldani a hallás utáni értési feladatokat.

Beszédképesség

Képes legyen megszólalni a kisebbség nyelvén, fokozatosan növekedjen beszéd bátorsága és önbizalma. Képes legyen egyszerű beszélgetésben részt venni, amennyiben a partner lassan, jól artikulálva beszél. Képes feltenni és megválaszolni egyszerű kérdéseket ismerős témára és helyzetre vonatkozóan. Lakóhelyét, ismerőseit képes egyszerű fordulatokkal leírni, információt adni és kérni valós beszédhelyzetekben. Megértési problémák esetén tudjon segítséget kérni. Mondjon el emlékezetből néhány dalt, mondókát, verset az adott nyelven

Olvasásértés

Megérti az ismerős szavakat, egyszerű mondatokat feliratokon, reklámokban, katalógusokban. Ébredjen fel érdeklődése népcsoportja kultúrája iránt. A megértést cselekvéssel, szóban vagy írásban jelezze vissza. Legyen gyakorlata egyszerű, ismert nyelvi elemekből álló szöveg néma olvasással történő megértésére. Tudjon egy adott szövegből egyszerű információkat kiemelni.

Írás

Képes a kisebbségi nyelven egyszerű szöveg lemásolására és tollbamondás után helyes leírására. Tudjon egyszerű, tényszerű információkat írni az adott nyelven. Képes minta alapján több mondatból álló, összefüggő szöveget írni

(párbeszéd, üzenet, üdvözlő képeslap, bemutatkozás). Képes egyszerű nyomtatványt kitölteni.

Didaktikai és módszertani alapelvek

A német nemzetiségi nyelv oktatásának didaktikai, metodikai koncepciója megegyezik az idegen nyelv tanítási módszertanának alapelveivel. Témaválasztásánál közelebb áll a nemzetiségi életmódhoz, többet merít a kisebbség múltjából, s így nagyobb emocionális hatást gyakorol a tanulókra.

A tanterv céljainak megvalósításában a következő tanítási alapelvek kapnak nagyobb hangsúlyt:

- a tanulók előzetes ismeretére építünk, a nyelvtanítást az alapról kezdjük
 - minden évfolyamon szükséges a differenciálás
 - az elsajátítás sorrendjében figyelembe vesszük a hallás-, beszéd-, olvasás-, és íráskészségek szerepét
 - a kezdő szakaszban a szóbeli nyelvhasználat kerül előtérbe, de a felsőbb évfolyamokon sem lehet kevesebb 60%-nál ennek aránya a tanítási órán
 - Az írás technikai készségét a magyar nyelvi órákon kell kialakítani. Az első évfolyam 2. félévében kezdhető el az írás és olvasás tanítása a magyar betűtanulás befejezése után a 2. évfolyammal bezárólag.
- A szókincs alkalmazásánál két fokozat van:
 - a receptív alkalmazás: a tanuló a szöveget és a tanár utasításait megérti és helyesen reagál rá,
 - a produktív alkalmazás: a tanuló a szerkezet jelentését ismeri és azt egy újabb szerkezetben szóban és írásban is tudja alkalmazni, maga is tudja ezeket használni más beszédhelyzetekben (a tantervi követelményeknek megfelelően)
 - a szókincs és a mondatmodellek elsajátításánál a hétköznapi életből vett témákkal igyekszünk a tanulók érdeklődését felkelteni, aktivitásukat növelni
 - a nyelvtan tanításának kiszolgáló szerepe van a kommunikáció kereteiben, a nyelvtani szabályokat, gyakorlatokat kommunikációs helyzetben, szituációkban dolgozzuk fel
 - a pedagógus kiejtése, nyelvhasználata mellett német anyanyelvi szövegek meghallgatása, értése
 - a német nyelvű óravezetés a tanulók nyelvértését és beszédképességét szolgálja, fejleszti
 - a tanítási órán igyekszünk minél több lehetőséget adni az önálló véleménynyilvánításra, nyelvi kifejezésre
 - mivel az óra németül folyik, az audiovizuális anyagoknak, a szemléltetőeszközöknek, játékoknak, daloknak, a tanulók önálló tevékenységének különleges szerepe van
 - A változó szociális formákkal (egyéni munka – páros munka – csoportmunka) a tanuló kommunikációs képességére próbálunk hatni.

Fejlesztési feladatok – 1-4. évfolyam

1. Beszédértés

- Egyszerű megnyilatkozások, kérdések és feleletek megértése és arra való reagálás a következő témakörökben: család, lakás, iskola, napirend lakóhely, közlekedés, környezet, vásárlás, egészség.
- A német nemzetiség életéből vett rövid történetek.

2. Beszédkésztség

- Egyszerű kijelentések, kérdések, kívánságok, kérések megfogalmazása. Köszönés, búcsúzkodás, bemutatkozás formai elemeinek pontos ismerete és használata.
- Egyszerű felvilágosítás, információadás és kérés szófordulatainak alkalmazása. Ismert témáról, képről néhány mondat mesélése.
- Képek, illusztrációk segítségével rövid történetek, mesék előadása, dramatizálása.
- Versek, dalok, rövid mesék, mondókák, nyelvi játékok memorizálása.

3. Olvasásértés

- Hangos olvasás jó ritmusban, helyes kiejtéssel és hangsúlyozással témakörök szövegeinek feldolgozása.
- Egyszerű szövegekből információk nyérése és visszaadása.
- Új szövegkörnyezetben az elsajátított szavak felismerése, megértése.
- Az értő olvasás fokozatos elsajátítása.

4. Írás

- Az alapszókinccs szavainak helyes írása.
- Mondatok és rövid összefüggő szövegek másolása, diktálás és hallás utáni leírása.
- Minta alapján több mondatból álló, összefüggő szöveg írása, pl. üdvözlőlap, bemutatkozás.

3. Témakörök, készségek, képességek fejlesztése:

1.-4. osztály

Beszédértés. beszédkésztség:

- Egyszerű közlések, kérdések és válaszok megértése, ezek kezdeményezése
- Egyszerű kijelentések, kérések és kívánságok kifejezése
- Mondókák és versek helyes kiejtéssel történő elmondása
- Mindennapi életre jellemző párbeszédalkotása
- Utasítások megértésének szóbeli visszajelzése, valamint utasítások adása
- Köszönés és búcsúzás kifejezése Bemutatkozás, tájékoztatás, ill. átadás kapcsolatteremtés
- Egyszerű mondatokkal felvilágosítás és tudakozódás Tetszés és nem tetszés kinyilvánítása, bocsánatkérés Köszönet és jókívánságok megfogalmazása
- Egyszerű birtokviszony kifejezése
- A feldolgozott témákról mondatalkotás. Saját és közös élmények elmesélése
- Történetek és mesék egyszerű formában történő elmondása

Olvasás és szövegértés

- Az első évfolyamban nincs hangos és halk olvasás
- Folyamatos olvasás, helyes hanglejtéssel és kiejtéssel
- Szövegértő olvasásra való törekvés
- Egyszerű szövegekből információ nyerése és továbbadása
- Életkornak megfelelő szemelvények és szövegek megértése és feldolgozása szavak és szótárhasználat elsajátítása

Írás és írásbeli készség

- Az első évfolyamon nincs
- Az alapszókincs szavainak helyes írása. Mondatok és rövid szövegek leírása.
- Egy feldolgozott témáról 6-8 mondat önálló, vagy tanári segítséggel történő írása. Saját gondolatok egyszerű formában történő kifejezése.
- Képek leírása, képekből álló történetek alkotása

Ellenőrzés. értékelés

- szóbeli, írásbeli értékelés
- beszédértés
- fordítás
- beszéd
- írásbeli feladatmegoldás
- írásbeli fordítás
- házi dolgozat
- röpdolgozat
- nagydolgozat
- témazáró

Fontos, hogy többféle feladat megoldásából tevődjön össze az érdemjegy fontos szempont, hogy többféle feladat megoldásából tevődjék össze az érdemjegy. A hagyományos formák mellett alkalmazzuk az értékelés transzparens módon történő formáját is, továbbá nagy hangsúlyt fektetünk az önértékelésnek, a társak értékelésének, a portfóliónak, a dicséret-jutalmazásnak.

Tanulói tevékenységek

- frontális munka
- csoportmunka, jelenetek, szituációs játékok, dramatizálás, interjú munka párban, dialógusok folytatása
- egyéni feladatmegoldás szótárhasználat
- szövegértési feladatok megoldása hangkazetta segítségével ifjúsági folyóiratok cikkeinek olvasása
- nyelvi játékok

Az értékelés lehetséges formái a hagyományos formák mellett a következők lehetnek:

1. **Az öt karakterből álló értékelés:** A diák teljesítményére pluszt, illetve mínuszt kap. Ha összegyűlt az öt karakter, rész érdemjegyet kap összesítés alapján. (pl.: 2 mínusz +3 plusz = közepes érdemjegy). Plusz és mínusz helyett pontok, figurák stb. Használhatók.
2. **Portfólió:** A tanulói munkák meghatározott, közösen kialakított elvek szerinti gyűjteménye. Egy-egy tanulási szakaszban általában előre meghatározott darabszámú és jellegű (pl. műfajú) munkát tartalmaz, összeállításában a tanárnak és a diáknak is van szerepe. Tárolható valóságos vagy digitális mappában. Pl. Egy dobozban, dossziében összegyűjti a tanuló a munkáit: leveleket, történeteket, poszttereket, előadások jegyzeteit és szemléltető anyagát, szerepjátékok, előadások, drámajátékok hangfelvételeit, videofelvételeket, fotókat, stb. És egy kérdőív segítségével értékeli magát, majd ugyanezt a kérdőívet kitöltve megkapja egy tanulótól és a tanártól is. Az érdemjegy ezek összegzéséből születik. Kommunikációs feladat során előre egyeztetett szempontok szerint megfigyeljük a tanuló nyelvi viselkedését és regisztráljuk azt. Az így készült feljegyzést is a portfólióba tesszük.
3. **Egy tanuló értékeli a csoport munkáját:** Előre megadott szempontok alapján, mindig más végzi az értékelést, és általában egy-egy óra sikere, eredményessége mérhető vele. Fontos, hogy módot adjunk a többiek hozzászólására is.
4. **Kommentár (tanári vélemény):** Szóban és írásban is szöveges visszajelzést kap a tanuló érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül. Az értékelés kiemeli erősségeit, és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeli jövőben reálisan képes megoldani.
5. **A társak értékelése:** A tanulók párban vagy csoportban, előre (általában közösen) megállapított szempontok alapján értékelik a tanulási folyamatot akár a csoport, akár a tanulópár szintjén. Erősen megnöveli a felelősséget, tudatosítja a tanulási folyamat egyes elemeinek szerepét. A folyamatra koncentrálnak, nem a végeredményre. Tárgya lehet egyetlen tevékenység, egy tanóra vagy egy teljes modul.
6. **Csoportmegbeszélés:** A nyelvtanulói csoportnál kisebb, az adott feladatot együtt végző diákok megbeszélése ez, különösen szükséges a hosszabb, projektjellegű tevékenységek során az addig elért eredmények megbeszélésére és a további lépések meghatározására.
7. **Önértékelés:** Ennek az értékelési módszernek az alapfeltétele, hogy megtörténjék az egyéni (esetleg páros vagy csoportos) tanulási célok kitűzése, és ez illeszkedjék az egyéni fejlődési szükségletekhez, valamint mérhető legyen. Pl. A tanuló a modul kompetencialistájának segítségével a modul elvégzése után megállapítja, hogy mit tanult meg, mit tud.
8. **Dicséret, jutalmazás:** A tanuló pl. "Oklevelet" kap, ha valamit megtanult vagy pozitívan alakított, ünneplik, ha valamit sikerrel megoldott. A tanár összegyűjti az órán hallott jó nyelvi megoldásokat, felírja őket a táblára, dicsér, megtapsol.
9. **Kommentár:** A tanuló írásos munkájának tartalmára a tanár írásban válaszol, miközben helyes példákat ad azokra a nyelvi elemekre, melyeket a tanuló helytelenül használt.

Klasse 1 – sprachunterrichtende Nationalitätsklasse

Lehrbücher: Alle machen mit ! 1 .(Lehrbuch und Arbeitsheft)

I. Landeskunde

Themengebiet	Unterthemen	Kompetenzen
Persönliche Lebensgestaltung Eigene Person und Verwandtschaftsbeziehungen Körper und Körperpflege Freizeitbeschäftigungen	<ul style="list-style-type: none"> • Vorstellung, Bekanntmachen der eigenen Person • Familie, Familienmitglieder, Tätigkeiten in der Familie • Tagesablauf, Alltagsroutinen • Körper, Körperteile • Hygiene, Körperpflege • Bekleidung • Freizeit, Spiele • Basteln 	<p><u>Unterrichtsgegenstände verstehen (Verstehen)</u></p> <p>Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aufgrund der Gestaltung von Texten oder Kombination von Texten und Visualisierungen den Informationsgehalt eines Textes ▪ Einfach formulierte Informationen in Texten auffinden ▪ Texte mit vertrauter Struktur und Lexik (u.U. nach Wiederholung) mit Hilfe geschlossener Aufgaben umfassend verstehen ▪ Bilder und Illustrationen in ihren wesentlichen Elementen mit sprachlich einfachen Mitteln benennen ▪ Richtige und falsche Aussagen in Bezug auf einen Text unterscheiden und am Text belegen
Gesellschaftliches Leben Ernährung Feste in der Schule und in der Familie	<ul style="list-style-type: none"> • Obst, Gemüse • Grundnahrungsmittel • Geschmacksrichtungen • gesund/ungesund • Geburtstag • Martinstag • Nikolaus • Weihnachten • Ostern 	<p><u>Unterrichtsgegenstände gestalten (Produktion)</u></p> <p>Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Einfachere Texte nach vorgegebenen Gesichtspunkten wiedergeben ▪ Objekte, Darstellungen, Ereignisse vorstrukturiert und mit einfachen sprachlichen Mitteln beschreiben ▪ Lyrische, epische und szenische Texte vortragen ▪ In dialogischen Kommunikationssituationen kurze , verständliche, sachgerechte Beiträge einbringen ▪ Die Ergebnisse der Bearbeitung einer Aufgabe darstellen ▪ Rollen gestalten
Schule, Ausbildung und Beruf Schulsachen, Klassenraum	<ul style="list-style-type: none"> • Einrichtung • Schulsachen • Farben • Richtungen • Zahlen • Tätigkeiten in der Schule 	
Kulturelles Leben und Medien Lieder, Tänze, Reime und Gedichte	<ul style="list-style-type: none"> • Einfache deutsche und ungarndeutsche Lieder und Spiele • Gedichte • Abzählreime 	
Wirtschaft, Technik, Umwelt Eigene Wohnung Einkauf Verkehr Natur	<ul style="list-style-type: none"> • Zimmer, Funktionsräume • Einrichtung • Einkauf auf dem Markt und im Lebensmittelgeschäft • Einkaufssituationen • Fahrzeuge • Jahreszeiten • Haustiere, Wildtiere 	<p><u>Allgemeine Interaktionsfähigkeit Mitreden, Mitgestalten</u></p>

Politik und Geschichte Mitwirkung	<ul style="list-style-type: none"> • Begrüßung, Verabschiedung • Höflichkeitsformen 	Der Schüler kann: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gewohnte Unterrichtssituationen mit vorgegebenen Redemitteln bewältigen
Deutsche Sprache themenbezogene Ausdrücke	<ul style="list-style-type: none"> • abhängig von den behandelten Teilbereichen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ In verschiedenen Sozial- und Arbeitsformen arbeiten ▪ Sich mit vorgegebenen Redemitteln (oder vereinbarten nonverbalen Mitteln) in das Unterrichtsgespräch einbringen ▪ Sprachlich einfachen, kurzen Äußerungen anderer folgen und verbal oder nonverbal darauf reagieren ▪ Mündlich geäußerte, formelhafte Redewendungen (Gruß, Abschied etc.) in ihrem Sinngehalt in Ungarisch wiedergeben <p><u>Wortschatz und Redemittel</u></p> <p>Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mit einem elementaren Vorrat an einzelnen Wörtern und Wendungen, die sich auf bestimmte konkrete Situationen beziehen, am Unterricht teilnehmen <p><u>Methodenkompetenz</u></p> <p>Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wortschatz mit eingeübten Techniken trainieren (Wort-/Bildkarten, Übungen, Spiele etc.) ▪ eine Frage mit einfachen Sätzen beantworten ▪ aus einfachen gehörten Texten nach mehrmaligem Hören Grundinformationen entnehmen

II. Literatur

Themengebiet	Unterthemen	Kompetenzen
<p>Volksdichtung Reime, Gedichte</p> <p>Lieder, Spiele</p>	<p>zum Beispiel: z. B. Reime, Gedichte: Das ist der Vater... Ich bin Peter, du bist... Der Kopf ist rund... Auf dem Tisch da steht die Butter Nikolaus, Nikolaus, tick, tack, tack Ein großer Ball, ein kleiner Ball z. B. Lieder: Grün, grün, grün Nach vorne, nach hinten Ene, bene Tintenfass Kleine Maus, wo ist dein Haus 1,2 Polizei Oben, oben, unten, unten..</p> <p>Punkt, Punkt, Bei Rot bleibe stehn Ri-ra-rutsch, wir fahren mit der Kutsch</p> <p>z. B. Lieder: Alle Kinder kommen... Hampelmann Kopf, Arme, Beine Zahnputzlied Ringel, Ringel, Reihe... Obst ist gesund In einem kleinen Apfel Birnen und Apfel Laterne, Laterne Morgen kommt der Weihnachtsmann Nikolaus, Nikolaus Alles Gute, viel Glück Backe, backe Kuchen Ich habe Hunger Heute kaufen wir im Konsum ein Liebe Schwester Die Tiroler sind lustig Es tanzt ein Bi-Ba-Butzemann Der Wirt geht auf das Feld Was müssen das für Bäume sein Alle meine Entchen Fuchs, du hast Teddy, Teddy Es war eine Mutter Busslied Bim, bim, bim die Straßenbahn Puff, puff, puff, die Eisenbahn Ich bin Peter... Guten Tag, guten Tag</p>	<p>Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> – einige Sprüche, Gedichte auswendig vortragen; – in dramatischen Spielen mit seinen Mitschülern mitspielen. <p>Förderung des Urteilvermögens, der ethischer, ästhetischer, historischer Kompetenz</p> <p>Der Schüler kann:</p> <p>die Begriffe: das Schöne und das Hässliche bezüglich der alltäglichen Erlebnisse anwenden</p> <p>das Gute und das Schlechte anhand der Erlebnisse des Alltags und aus der Literatur unterscheiden</p>

III. Sprachrichtigkeit

Themenkreis	Unterthemen	Kompetenzen/Kompetenzmodell
<p>Auf dieser Stufe wird Sprachrichtigkeit implizit, in den Sprachhandlungen integriert unterrichtet.</p> <p>Die Grundlagen der Morphologie und Syntax</p> <p>Aussprache und Intonation</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wörter - themenbezogene Ausdrücke - einfache Satzstrukturen - Reime - Sprüche - Zungenbrecher - Gedichte - Lieder - Situationsgespräche 	<p>Der Schüler kann:</p> <p>die Bedeutung einfacher morphologischer und syntaktischer Strukturen verstehen</p> <p>häufig gebrauchte morphologische Strukturen nachbilden</p> <p>das gelernte standardsprachliche Repertoire aussprechen und intonieren</p> <p>einzelne Wörter verstehbar aussprechen</p> <p>einzelne gebräuchliche feste Wendungen oder Reime annähernd richtig aussprechen und intonieren</p>

Stundenzahl im Jahr: 180

Aufteilung der Stunden

	Landeskunde	Literatur	Sprachrichtigkeit	Insgesamt
Sprachliche Handlungskompetenz I.	42	5	5	52
Sprachliche Handlungskompetenz II.	5	10	-	15
Sprachliche Handlungskompetenz III.	-	-	-	-
Sprachliche Handlungskompetenz IV.	-	-	-	-
Sprachliche Handlungskompetenz V.	30	17	10	57
Literatur	-	13	-	13
Landeskunde	10	5	5	20
Sprachrichtigkeit	5	-	5	10
Methodenkompetenz	8	2	-	10
Urteilsvermögen	-	3	-	3
Insgesamt	100	55	25	180

Klasse 2 – sprachunterrichtende Nationalitätsklasse

Lehrbücher: Alle machen mit! 2. (Lehrbuch und Arbeitsheft)

I. Landeskunde

Themengebiet	Unterthemen	Kompetenzen
Persönliche Lebensgestaltung: Eigene Person und Verwandtschaftsbeziehungen Körper und Körperpflege Freizeitbeschäftigungen	<ul style="list-style-type: none"> • Vorstellung, Bekanntmachen der eigenen Person • Stammbaum • ein Abend in der Familie • Berufe und entsprechende Tätigkeiten • Tagesablauf, Alltagsroutinen • Körper, Körperteile • Beim Arzt • Hygiene, Körperpflege • Bekleidung in den verschiedenen Jahreszeiten • Freizeit, Sport und Spiele 	<p><u>Unterrichtsgegenstände verstehen (Verstehen)</u></p> <p>Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aufgrund der Gestaltung von Texten oder Kombination von Texten und Visualisierungen den Informationsgehalt eines Textes ▪ Einfach formulierte Informationen in Texten auffinden ▪ Texte mit vertrauter Struktur und Lexik (u.U. nach Wiederholung) mit Hilfe geschlossener Aufgaben umfassend verstehen ▪ Bilder und Illustrationen in ihren wesentlichen Elementen mit sprachlich einfachen Mitteln benennen ▪ Richtige und falsche Aussagen in Bezug auf einen Text unterscheiden und am Text belegen ▪ Inhaltliche Beziehungen zwischen Text und Visualisierung erkennen
Gesellschaftliches Leben: Ernährung Feste in der Schule, in der Familie	<ul style="list-style-type: none"> • Obstsalat • gesund/ungesund • Vorliebe, Abneigung • ergänzt durch: • Geburtstagsfeier, Fasching 	<p><u>Unterrichtsgegenstände gestalten (Produktion)</u></p> <p>Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Einfachere Texte nach vorgegebenen Gesichtspunkten wiedergeben ▪ Objekte, Darstellungen, Ereignisse vorstrukturiert und mit einfachen sprachlichen Mitteln beschreiben ▪ Lyrische, epische und szenische Texte vortragen ▪ In dialogischen Kommunikationssituationen kurze, verständliche, sachgerechte Beiträge einbringen ▪ Rollen gestalten ▪ Texte ergänzen
Schule, Ausbildung und Beruf: Schulsachen, Klassenraum	<ul style="list-style-type: none"> • Einrichtung in der Schule • Schulsachen • Tätigkeiten in der Schule • Stundenplan 	
Kulturelles Leben und Medien: Lieder, Tänze Reime und Gedichte	<ul style="list-style-type: none"> • einfache deutsche und ungarndeutsche Lieder und Spiele • Reime • Gedichte • Abzählreime • Märchen 	
Wirtschaft, Technik, Umwelt: Eigene Wohnung Einkauf Verkehr Natur	<ul style="list-style-type: none"> • Beschreiben des eignen Zimmers • Einkauf auf dem Markt und im Lebensmittelgeschäft • Einkaufssituationen • Fahrzeuge 	<p><u>Allgemeine Interaktionsfähigkeit</u></p> <p>Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fragen stellen ▪ Verständnisschwierigkeiten mit vorgegebenen Redemitteln

	<ul style="list-style-type: none"> • Jahreszeiten • im Zoo • Blumen 	<p>bewältigen</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gewohnte Unterrichtssituationen mit vorgegebenen Redemitteln bewältigen
<p>Politik und Geschichte: Mitwirkung</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Begrüßung, Verabschiedung • Höflichkeitsformen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ In verschiedenen Sozial- und Arbeitsformen arbeiten ▪ Sich mit vorgegebenen Redemitteln (oder vereinbarten nonverbalen Mitteln) in das Unterrichtsgespräch einbringen ▪ Sprachlich einfachen, kurzen Äußerungen anderer folgen und verbal oder nonverbal darauf reagieren ▪ Lob/Glückwünsche ausdrücken ▪ Sprachlich einfachen, kurzen Äußerungen anderer folgen und verbal oder nonverbal darauf reagieren ▪ Mündlich geäußerte, formelhafte Redewendungen (Gruß, Abschied etc.) in ihrem Sinngehalt in Ungarisch wiedergeben <p><u>Wortschatz und Redemittel</u></p> <p>Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mit einem elementaren Vorrat an einzelnen Wörtern und Wendungen, die sich auf bestimmte konkrete Situationen beziehen, am Unterricht teilnehmen <p>Methodenkompetenz</p> <p>Der Schüler kann:</p> <p>Wortschatz mit eingeübten Techniken selbstständig trainieren (Wort-/Bildkarten, Übungen, Spiele etc.)</p> <p>eine Frage mit einfachen, Sätzen beantworten</p> <p>die wesentlichen Informationen einfacher Texte unter Anleitung markieren</p> <p>aus einfachen gehörten Texten nach mehrmaligem Hören Grundinformationen entnehmen (Hörverstehen)</p>

II. Literatur

Themengebiet	Unterthemen	Kompetenzen
Reime, Gedichte	zum Beispiel: Reime, Gedichte: Die ganze Familie Was spielen die Kinder der Erde Josef Michaelis: Reimschnitzerei Pupp doktor Ursula Wölfel: Ich habe Schnupfen Ursula Schwarz: Der Hausbau Weil du heute Geburtstag hast Vera Ferra-Mikura: Was ich von meinen Tanten Ich bin ein kleiner König So klein ich bin... James Krüss: Im Februar April, April 1,2,3,4 Eckstein 1,2,3,4,5,6,7 meine Mutter kochte Rüben Max Boldiger: Das böse Wort Ringel, Ringel, Rose Das Mäuselein Gina Ruck- Pauquet : Hausspruch Erwin Moser: Jahreszeiten Georg Bydlinski: Im Frühling Im Herbst Im Sommer Im Winter	Der Schüler kann: – kurze epische und lyrische Werke mit Hilfe des Lehrers und selbstständig lesen; – einige Sprüche, Gedichte auswendig vortragen; – in dramatischen Spielen mit seinen Mitschülern mitspielen Förderung des Urteilvermögens, der ethischen, ästhetischen, historischen Kompetenz Der Schüler kann: die Begriffe: das Schöne und das Hässliche bezüglich der alltäglichen Erlebnisse anwenden das Gute und das Schlechte anhand der Erlebnisse des Alltags und aus der Literatur unterscheiden
Märchen	z. B. Märchen: Der traurige Bär Das rote Hühnchen und die Weizenkörner Gebrüder Grimm: Der Froschkönig Josef Guggenmos: Erlebnis Josef Michaelis: Auszähler Gebrüder Grimm: Der süße Brei	
Lieder	z. B. Ganzschrift Eric Carle: Die kleine Raupe Nimmersatt z. B. Lieder: Obstsalat Wer im Januar geboren ist Ich geh mit meiner Laterne Zum Geburtstag viel Glück Rolf Zuckowski: In der Weihnachtsbäckerei Rolf Zuckowski: Lieber, guter Weihnachtsmann Schneeflöckchen, Weißröckchen Wer will fleißige Handwerker sehn.. Detlev Jöcker: Herzlich willkommen	

	Das Haus der Maus Siebenschritt Wir kennen viele Märchen Das Abc-Lied Spannenlanger Hansel Hänschen klein.. Luftballon Vogelhochzeit Rolf Zuckowski: Immer wieder kommt ein neuer Frühling	
--	---	--

III. Sprachrichtigkeit

Themenkreis	Unterthemen	Kompetenzen/Kompetenzmodell
<p>Auf dieser Stufe wird Sprachrichtigkeit implizit, in den Sprachhandlungen integriert unterrichtet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Morphologie und Syntax • Aussprache und Intonation • Rechtschreibung und Zeichensetzung 	<ul style="list-style-type: none"> - Wörter - themenbezogene Ausdrücke - einfache Satzstrukturen - Satzarten: Aussagesatz, Fragesatz - Vollverb: Präsens - Artikel: bestimmter, unbestimmter - Genus: Maskulin, Feminin, Neutrum - Numerus: Singular, Plural - Kasus: Nominativ, Akkusativ - Adjektiv: prädikative Verwendung - Pronomen, Personalpronomen - Reime - Sprüche - Zungenbrecher - Gedichte - Lieder - Zeichensystem - Klein und Großbuchstaben - Diphthongen und von dem Ungarischen abweichende Buchstaben - Zeichensetzung 	<p>Der Schüler kann:</p> <p>die Bedeutung einfacher morphologischer und syntaktischer Strukturen weitgehend verstehen</p> <p>häufig gebrauchte morphologische Strukturen nachbilden und weitgehend korrekt anwenden</p> <p>das gelernte standardsprachliche Repertoire trotz merklichen Akzents mit wenig Fehlern aussprechen und intonieren</p> <p>im örtlichen Dialekt einzelne Wörter verstehbar aussprechen, einzelne gebräuchliche feste Wendungen oder Reime annähernd richtig aussprechen und intonieren</p> <p>vertraute Wörter und kurze Redewendungen oder regelmäßig benutzte Wendungen weitgehend fehlerfrei abschreiben</p> <p>die Bedeutungen der Satzabschlusszeichen erkennen</p>

Aufteilung der Stunden

	Landeskunde	Literatur	Sprachrichtigkeit	Insgesamt
Sprachliche Handlungskompetenz I.	12	3	5	20
Sprachliche Handlungskompetenz II.	10	5	-	15
Sprachliche Handlungskompetenz III.	10	10	20	40
Sprachliche Handlungskompetenz IV.	5	5	5	15
Sprachliche Handlungskompetenz V.	10	10	10	30
Literatur	-	15	-	15
Landeskunde	13	-	2	15
Sprachrichtigkeit	5	-	5	10
Methodenkompetenz	14	4	-	18
Urteilsvermögen	-	2	-	2
Insgesamt	79	54	47	180

Klasse 3 – sprachunterrichtende Nationalitätsklasse

Lehrbücher: Alle machen mit! 3. (Lehrbuch und Arbeitsheft)

I. Landeskunde

Themengebiet	Unterthemen	Kompetenzen
Persönliche Lebensgestaltung Eigene Person und Verwandschaftsbeziehungen	<ul style="list-style-type: none"> • meine Freunde und ich • neue Mitglieder in der Familie • Beim Arzt, Krankheiten • Unfall • Freizeit in den verschiedenen Jahreszeiten, Sport und Spiele, Hobbys • Ausflug 	<p><u>Unterrichtsgegenstände verstehen (Verstehen)</u></p> <p>Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aufgrund der Gestaltung von Texten oder Kombination von Texten und Visualisierungen den Informationsgehalt eines Textes global benennen ▪ Einfach formulierte Informationen in Texten auffinden ▪ Texte mit vertrauter Struktur und Lexik (u.U. nach Wiederholung) mit Hilfe geschlossener Aufgaben umfassend verstehen ▪ Bilder und Illustrationen in ihren wesentlichen Elementen mit sprachlich einfachen Mitteln benennen ▪ Richtige und falsche Aussagen in Bezug auf einen Text unterscheiden und am Text belegen ▪ Inhaltliche Beziehungen zwischen Text und Visualisierung erkennen ▪ Sich mit sachorientierten Text unter vorgegebenen Fragestellungen auseinandersetzen ▪ Inhalte von Texten in einen andere Darstellungsform bringen, wobei die eigene Interpretation deutlich werden kann ▪ Objektive, Darstellungen, Ereignisse vorstrukturiert und mit einfachen sprachlichen Mitteln beschreiben ▪ Lyrische, epische und szenische Texte vortragen ▪ Vorgegebenen Strukturen und Sprachmittel schriftlich variieren
Gesellschaftliches Leben Ernährung Feste in der Schule und in der Familie	<ul style="list-style-type: none"> • Benehmen beim Tisch • Speisekarte • Feste ergänzt durch Muttertag, Pfingsten • Einladungen und Glückwünsche 	
Schule, Ausbildung und Beruf Schulsachen, Klassenraum	<ul style="list-style-type: none"> • Schulfreunde • Konflikte in der Schule 	
Kulturelles Leben und Medien Lieder, Tänze Reime und Gedichte Märchen	<ul style="list-style-type: none"> • einfache deutsche und ungarndeutsche Lieder und Spiele • Reime • Gedichte • Abzählreime • Märchenbearbeitung 	
Wirtschaft, Technik, Umwelt Einkauf Verkehr Natur	<ul style="list-style-type: none"> • Einkauf im Supermarkt/Einkaufszentrum • Schulweg • Wetter, Wetterkalender • Blumen, Pflanzen • Umweltschutz • 	
Politik und Geschichte Mitwirkung und Mitverantwortung	<ul style="list-style-type: none"> • Gratulationsformen • Höflichkeitsformen • Regeln in der Klasse/Schule 	

		<p><u>Unterrichtsgegenstände gestalten (Produktion)</u> Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Einfachere Texte nach vorgegebenen Gesichtspunkten wiedergeben ▪ Objekte, Darstellungen, Ereignisse vorstrukturiert und mit einfachen sprachlichen Mitteln beschreiben ▪ Lyrische, epische und szenische Texte vortragen ▪ In dialogischen Kommunikationssituationen kurze , verständliche, sachgerechte Beiträge einbringen ▪ Die Ergebnisse der Bearbeitung einer Aufgabe darstellen ▪ Rollen gestalten ▪ Texte ergänzen, umgestalten <p><u>Allgemeine Interaktionsfähigkeit</u></p> <p>Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Einfache Auskünfte geben ▪ Fragen stellen ▪ Verständnisschwierigkeiten mit vorgegebenen Redemitteln bewältigen ▪ Gewohnte Unterrichtssituationen mit vorgegebenen Redemitteln bewältigen ▪ In verschiedenen Sozial- und Arbeitsformen arbeiten ▪ sich mit vorgegebenen Redemitteln (oder vereinbarten nonverbalen Mitteln) in das Unterrichtsgespräch einbringen ▪ Sprachlich einfachen, kurzen Äußerungen anderer folgen und verbal oder nonverbal darauf reagieren ▪ Lob/Glückwünsche ausdrücken ▪ Sprachlich einfachen, kurzen Äußerungen anderer folgen und verbal oder nonverbal darauf reagieren
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mit vorgegebenen sprachlichen Mitteln Höflichkeitskonventionen einhalten ▪ Mündlich geäußerte, formelhafte Redewendungen (Gruß, Abschied etc.) in ihrem Sinngehalt in Ungarisch wiedergeben <p><u>Wortschatz und Redemittel</u></p> <p>Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mit einem elementaren Vorrat an einzelnen Wörtern und Wendungen, die sich auf bestimmte konkrete Situationen beziehen, am Unterricht teilnehmen <p>Methodenkompetenz</p> <p>Der Schüler kann:</p> <p>ein Wörterheft führen und benutzen</p> <p>Printmedien zur Informationsgewinnung nutzen (z.B. Kinderwörterbuch / Bildwörterbuch)</p> <p>eine Frage mit einfachen, aufeinander bezogenen Sätzen beantworten</p> <p>die wesentlichen Informationen einfacher Texte unter Anleitung markieren</p> <p>aus einfachen gehörten Texten nach mehrmaligem Hören Grundinformationen entnehmen (Hörverstehen)</p>
--	--	--

II. Literatur

Themenkreise	Unterthemen	Kompetenzen
<p>Reime und Gedichte</p> <p>Märchen</p> <p>Ganzschrift</p> <p>Lieder. Spiele</p> <p>Zeitschrift</p>	<p>Zum Beispiel:</p> <p>z. B. Reime, Gedichte Irmela Brender: Wir Helga Höfle: Peter sammelt die Zeit Hans Stempel-Martin Ripkens: Spaghetti Josef Michaelis: Winter Erdmute Freitag: Der Faschingszug Friedl Hofbauer: Was alles in der Schultasche ist Bernhard Lins: Was der Winter alles macht</p> <p>z. B. Märchen: Hansi beim Zahnarzt z. B. Ganzschrift: David Mc Kee: Elmar Janosch: Post für den Tiger Janosch: Oh, wie schön ist Panama</p> <p>z. B. Lieder: Die Affen rasen Das Auto von Lucio</p> <p>Kochlied Wenn wir fröhlich sind Rolf Zuckowski: Wie schön, dass du geboren bist Advent, Advent, ein Lichtlein brennt Wenn die erste Kerze brennt Rolf Zuckowski: Kommt, wir wolln Laterne laufen Meine Oma fährt im Hühnerstall</p> <p>z.B. Mini Spatzenpost</p>	<p>Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> - das Wesentliche literarischer Texte verstehen, deren Inhalt kurz zusammenfassen - die bekanntesten Gattungen nennen; - kurze epische und lyrische Werke selbstständig lesen; - einige Sprüche, Gedichte auswendig vortragen; - in dramatischen Spielen mit seinen Mitschülern mitspielen. <p>Förderung des Urteilvermögens, der ethischer, ästhetischer, historischer Kompetenz</p> <p>Der Schüler kann: die Begriffe: das Schöne und das Hässliche bezüglich der alltäglichen Erlebnisse anwenden</p> <p>das Gute und das Schlechte anhand der Erlebnisse des Alltags und aus der Literatur unterscheiden</p> <p>Alltagskonflikte mit Spiel (Puppenspiel, Situationsübung) ableiten</p>

III. Sprachrichtigkeit

Themenkreise	Unterthemen	Kompetenzen
<p>Auf dieser Stufe soll Sprachrichtigkeit implizit, in den Sprachhandlungen integriert unterrichtet werden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Morphologie und Syntax • Aussprache und Intonation • Rechtschreibung und Zeichensetzung 	<ul style="list-style-type: none"> - Vollverb: Präsens - Hilfsverben: haben, sein - Artikel: bestimmter, unbestimmter - Genus: maskulin, Feminin, Neutrum - Numerus: Singular, Plural - Kasus: Nominativ, Akkusativ - Adjektiv: prädikative Verwendung - Pronomen: Personalpronomen - Satzarten: Aussagesatz, Fragesatz - Reime - Sprüche - Zungenbrecher - Gedichte - Lieder - Situationsgespräche - Satzarten - Zeichensetzung - Laute und Buchstaben - Wörter, Silben - Rechtschreiberegeln 	<p>Der Schüler kann: die Bedeutung einfacher morphologischer und syntaktischer Strukturen verstehen</p> <p>häufig gebrauchte morphologische Strukturen nachbilden und korrekt anwenden</p> <p>das gelernte standardsprachliche Repertoire trotz merklichen Akzents mit wenig Fehlern aussprechen und intonieren</p> <p>einzelne gebräuchliche feste Wendungen oder Reime annähernd richtig aussprechen und intonieren</p> <p>den Satz mit großen Anfangsbuchstaben beginnen und ihn mit Satzzeichen schließen</p> <p>im vertrauten Repertoire die gelernten Regeln der Rechtschreibung mit Sicherheit anwenden</p> <p>geordnete, lesbare schriftliche Arbeiten</p> <p>die Rechtschreibung durch Selbstkontrolle kontrollieren und diese falls nötig korrigieren</p>

Aufteilung der Stunden

	Landeskunde	Literatur	Sprachrichtigkeit	Insgesamt
Sprachliche Handlungskompetenz I.	24	10	3	37
Sprachliche Handlungskompetenz II.	10	5	5	20
Sprachliche Handlungskompetenz III.	6	3	3	12
Sprachliche Handlungskompetenz IV.	10	6	5	21
Sprachliche Handlungskompetenz V.	15	5	5	25
Literatur	-	20	3	23
Landeskunde	10	-	5	15
Sprachrichtigkeit	13	2	5	20
Methodenkompetenz	3	3	-	6
Urteilsvermögen	-	1	-	1
Insgesamt	91	55	34	180

Klasse 4 – sprachunterrichtende Nationalitätsklasse

Lehrbücher: Alle machen mit! 4. (Lehrbuch und Arbeitsheft)

I. Landeskunde

Themengebiet	Unterthemen	Kompetenzen
Persönliche Lebensgestaltung Eigene Person und Verwandtschaftsbeziehungen	<ul style="list-style-type: none"> • äußere Beschreibung der eigenen Person • Tätigkeiten in der Familie • Tagesablauf, die genauen Uhrzeiten, Körper, Körperteile • Beim Arzt, Krankheiten • Hygiene, Körperpflege • Freizeit, Sport und Spiele, Hobby • Klassenausflug 	<p><u>Unterrichtsgegenstände verstehen (Verstehen)</u> Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aufgrund der Gestaltung von Texten oder Kombination von Texten und Visualisierungen den Informationsgehalt eines Textes global benennen ▪ Einfach formulierte Informationen in Texten auffinden ▪ Texte mit vertrauter Struktur und Lexik (u.U. nach Wiederholung) mit Hilfe geschlossener Aufgaben umfassend verstehen ▪ Bilder und Illustrationen in ihren wesentlichen Elementen mit sprachlich einfachen Mitteln benennen ▪ Richtige und falsche Aussagen in Bezug auf einen Text unterscheiden und am Text belegen ▪ Texte in sinnvolle Einheiten gliedern, bzw. aus Teilen Texte rekonstruieren ▪ Den subjektiven Eindruck den mündlicher oder schriftlicher Text hervorruft mit einfachen sprachlichen Mitteln ausdrücken ▪ In linearen Texten die Problematik von Handlungen oder Konfliktlösungen erkennen ▪ Inhaltliche Beziehungen zwischen Text und Visualisierung erkennen ▪ Sich mit einem sachorientierten Text unter vorgegebenen Fragestellungen auseinandersetzen ▪ Inhalte von Texten in eine andere Darstellungsform bringen, wobei die eigne Interpretation deutlich werden kann
Gesellschaftliches Leben Ernährung Feste in der Schule und in der Familie	<ul style="list-style-type: none"> • einfache Rezepte und deren Zutaten • ergänzt durch Ostern • Einladungen und Glückwünsche 	
Schule, Ausbildung und Beruf Schulsachen	<ul style="list-style-type: none"> • der erste Schultag • Aktivitäten in der Schule • im Klassenraum, auf dem Schulhof 	
Kulturelles Leben und Medien Lieder, Tänze Reime und Gedichte Märchen	<ul style="list-style-type: none"> • einfache deutsche und ungarndeutsche Lieder und Spiele • Reime • Gedichte • Abzählreime • Märchenbearbeitung 	
Wirtschaft, Technik, Umwelt Eigene Wohnung Einkauf Verkehr Natur	<ul style="list-style-type: none"> • Umzug • Einkaufssituationen • Beschreibung der Waren • Orientierung in der Umgebung • Jahreszeiten • Merkmale der eigenen Tiere • Verpflegung der eigenen Haustiere 	
Politik und Geschichte Mitwirkung	<ul style="list-style-type: none"> • Begrüßung, Verabschiedung • Höflichkeitsformen 	

Unterrichtsgegenstände gestalten (Produktion)

Der Schüler kann:

- Einfachere Texte nach vorgegebenen Gesichtspunkten

		<p>wiedergeben</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Objekte, Darstellungen, Ereignisse vorstrukturiert und mit einfachen sprachlichen Mitteln beschreiben ▪ Lyrische, epische und szenische Texte vortragen ▪ Vorgegebenen Strukturen und Sprachmittel schriftlich variieren ▪ In monologischen Kommunikationssituationen eigene Arbeitsergebnisse wiedergeben ▪ In dialogischen Kommunikationssituationen kurze, verständliche, sachgerechte Beiträge einbringen ▪ Inhaltliche Zusammenhänge in einem Text darstellen mit vorgegebenen, einfachen Darstellungsformen und vorgegebenen Sprachmitteln ▪ Die Ergebnisse der Bearbeitung einer Aufgabe darstellen ▪ Texte in sinnvolle Einheiten gliedern, bzw. aus Teilen Texte rekonstruieren ▪ Seine/ihre Meinung formulieren ▪ In dialogischen Kommunikationssituationen Zustimmung, Zweifel/Unsicherheit und Ablehnung formulieren ▪ Rollen gestalten ▪ Texte ergänzen, umgestalten <p><u>Allgemeine Interaktionsfähigkeit</u></p> <p>Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Einfache Auskünfte geben ▪ Fragen stellen ▪ Verständnisschwierigkeiten mit vorgegebenen Redemitteln bewältigen ▪ Gewohnte Unterrichtssituationen mit vorgegebenen Redemitteln bewältigen ▪ In verschiedenen Sozial- und in Arbeitsformen arbeiten und Arbeitsformen arbeiten und dabei Arbeitsanweisungen bezüglich der Lehrmaterialien, Lernwerkzeuge und gebräuchlicher Geräte umsetzen ▪ Sich mit vorgegebenen Redemitteln (oder vereinbarten
--	--	---

		<p>nonverbalen Mitteln) in das Unterrichtsgespräch einbringen</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprachlich einfachen, kurzen Äußerungen anderer folgen und verbal oder nonverbal darauf reagieren ▪ Lob/Glückwünsche ausdrücken ▪ Sprachlich einfachen, kurzen Äußerungen anderer folgen und verbal oder nonverbal darauf reagieren ▪ Mit vorgegebenen sprachlichen Mitteln Höflichkeitskonventionen einhalten ▪ Mündlich geäußerte, formelhafte Redewendungen (Gruß, Abschied etc.) in ihrem Sinngehalt in Ungarisch wiedergeben <p><u>Wortschatz und Redemittel</u> Der Schüler kann:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mit einem elementaren Vorrat an einzelnen Wörtern und Wendungen, die sich auf bestimmte konkrete Situationen beziehen, am Unterricht teilnehmen <p>Methodenkompetenz Der Schüler kann:</p> <p>eine Frage mit einfachen, aufeinander bezogenen Sätzen beantworten</p> <p>die wesentlichen Informationen einfacher Texte unter Anleitung markieren</p> <p>aus einfachen gehörten Texten nach mehrmaligem Hören Grundinformationen entnehmen (Hörverstehen)</p> <p>aus geschriebenen Texten gezielt Basisinformationen entnehmen</p> <p>Printmedien zur Informationsgewinnung nutzen (z.B. Kinderwörterbuch / Bildwörterbuch)</p> <p>Wortschatz mit eingeübten Techniken selbstständig trainieren (Wort-/Bildkarten, Übungen, Spiele etc.)</p> <p>ein Wörterheft führen und benutzen</p>
--	--	--

	<p>Wir tanzen in dem grünen Gras Heute ist ein froher Tag Rolf Zuckowski: Meine Mami Rolf Zuckowski: Papi, wach auf Has, Has, Osterhas Sankt Martin ritt durch Schnee und Wind Lied vom Müll</p>	
--	--	--

III. Sprachrichtigkeit

Themenkreise	Unterthemen	Kompetenzen/Kompetenzmodell
<p>Auf dieser Stufe wird Sprachrichtigkeit implizit, in den Sprachhandlungen integriert unterrichtet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Morphologie und Syntax • Aussprache und Intonation • Rechtschreibung und Zeichensetzung 	<ul style="list-style-type: none"> - Vollverb: Präsens, Perfekt - Konjugation der Verben - Modalverben: können, müssen, dürfen - Artikel: bestimmter, unbestimmter - Genus: maskulin, Feminin, Neutrum - Numerus: Singular, Plural - Kasus: Nominativ, Akkusativ, Dativ - Adjektiv: prädikative Verwendung in der Funktion des Adverbs - Komparation - Pronomen: Personalpronomen - Satzarten: Aussagesatz, Fragesatz - Wechselpräpositionen - Reime - Sprüche - Zungenbrecher - Gedichte - Lieder - Situationsgespräche - Satzarten 	<p>Der Schüler kann:</p> <p>die Bedeutung einfacher morphologischer und syntaktischer Strukturen weitgehend verstehen</p> <p>häufig gebrauchte morphologische Strukturen nachbilden und weitgehend korrekt nachbilden und anwenden</p> <p>das gelernte standardsprachliche Repertoire trotz merklichen Akzents mit wenig Fehlern aussprechen und intonieren</p> <p>einzelne gebräuchliche feste Wendungen oder Reime annähernd richtig aussprechen und intonieren</p> <p>den Satz mit großen Anfangsbuchstaben beginnen und ihn mit Satzzeichen schließen</p> <p>im vertrauten Repertoire die gelernten Regeln der Rechtschreibung mit Sicherheit anwenden</p> <p>geordnete, lesbare schriftliche Arbeiten</p> <p>die Rechtschreibung durch Selbstkontrolle kontrollieren und diese falls nötig korrigieren</p>

Stundenzahl im Jahr: 180

Aufteilung der Stunden

	Landeskunde	Literatur	Sprachrichtigkeit	Insgesamt
Sprachliche Handlungskompetenz I.	16	10	3	29
Sprachliche Handlungskompetenz II.	10	5	5	20
Sprachliche Handlungskompetenz III.	5	3	5	13
Sprachliche Handlungskompetenz IV.	10	8	5	23
Sprachliche Handlungskompetenz V.	15	5	4	24
Literatur	-	20	5	25
Landeskunde	10	-	5	15
Sprachrichtigkeit	13	2	7	22
Methodenkompetenz	3	4	-	7
Urteilsvermögen	-	2	-	2
Insgesamt	82	59	39	180